TABLOU XLIX. Numărul comparat al proprietarilor creştini şi evrei posedind proprietăţi în comunele urbane ale Moldovei şi valoarea comparată a acestora, evaluată pe baza impozitului funciar [total ***9.089*** propr. evrei - valoare de ***113.370.436,*** versus 21.121 propr. creştini - valoare 252.121.718]. *„Dacă Românii singuri cultivă pământul, e pentru că evreii au oroare de agricultură făcută cu mâinile lor […]*".

TABLOU LI. Construcţii construite şi suprafeţe la Bucureşti, din 1896 la 1903 […]. [Părăsesc ţara doar pentru că fug de muncile grele, spre noi cîmpuri de speculaţie. Deşi trăiesc net mai bine, încît au excedent demografic incomparabil cu „asupritorii" români].

„Este incontestabil, că populaţia creştină din oraşele Moldovei se stinge, în timp ce cea evreiască de aici creşte continuu, în contrast cu faptul că în Valahia populaţia creştină a comunelor urbane creşte lent, dar incontestabil" [Un lent genocid, nici măcar uitat (pentru că nu prea a fost denunţat)] […].

Capitol VIII

Evreii din Bucovina. Cîteva cuvinte despre Galiţia Orientală.

„[…] *Recesământul făcut în 1775 de autoritatea militară austriacă însărcinată cu administrarea noii provincii, constată că în 1769, cînd a izbucnit războiul russo-turc, erau în Bucovina* ***206 familii*** *evreieşti, cu un total de* ***986 suflete*** *[…]. 298 de familii cu 1346 suflete emigraseră de la război, dar înaintea ocupaţiei austriece, şi 146 de familii cu 574 suflete după aceasta ocupaţie şi pînă în 1776. Bucovina număra deci, în acest an,* ***650 familii evreieşti cu 2.906 suflete****. Iată proporţia evreilor faţă de creştini în principalele localităţi din Bucovina în 1776 […]. În Bucovina ca şi mai tîrziu în Moldova evreii se aruncară pe debitul de spirtoase, monopolizîndu-l în avantajul lor, şi cîrciumile, în sate şi oraşe, creşteau văzînd cu ochii! […]. Noul recensement, effectuat de Enzenberg în 1780, dădu un total de 26.062 familii din care 1.069 erau evreieşti […]".* [Urmează lupta lui Enzenberg cu puterea de la Viena, care-l determină pe administratorul Bucovinei să justifice măsurile de apărare de invazia evreiască].

TABLOU LII. Creşterea populaţiei în România, pe religie, în perioda 1895-1901

[populaţia initială	+ naşteri	- morţi	excedent	emigraţi	rezultă
ortod. 5.223.625	218.767	14.8232	70.535	17.467	5.311.627
evrei 258.684	10.123	5566	4.557	195	263.486 […]

TABLOU LIII. Mişcarea populaţiei comunelor urbane din România, din 1870 la 1893 (Buletinul Direcţiunei Générale a Serviciuliui Sanitar. An. XI):

Naşteri ortodocşi	/evrei	morţi ortod.	/evrei	exced. Ortod.	/evrei
[A. Moldova 115.241	121.108	157.199	82.593	**-29.786**	**+38.550**
B. Valahia 382.988	33.914	365.245	19.193	**+5.571**	**+14.686**]

TABLOU LIV. Mişcarea populaţiei din oraşul Iaşi pentru perioada 1869 - 1876

Casăt. creşt.	/evrei	naşt creşt	/ evrei	morti creşt	/evrei	exced creşt.	/evrei
1.528	1.314	7.642	12.727	13.057	9.476	**-5.415**	**3.251** […].

„Expulzarea decisă în principiu în 1802, nu fu executată decît în 1810, ceea ce făcu să coboare numărul de familii evreieşti din provincie la ***500****"[…]. În 1821, erau* ***1117 familii evreieşti cu 6.077 suflete.*** *Populaţia totală a provinciei ridicindu-se la 235.272 suflete, evrei reprezentau* ***1,4 %*** *din acest total […]. Recensământul din 1840 constată că Bucovina are 371.131 locuitori din care 11.581 evrei […]. Proporţia evreilor faţă de creştini care era de circa* ***2,9% în 1827, urcase la 3,1% în 1846. Obstacole contra imigrării evreilor în Bucovina fiind ridicate începînd cu 1848, creşterea lor devine colosală****: 14.581 în 1850, 29.187 în 1857, 47.754 în 1869, 67.418 în 1880 , 82.717 în 1890"* […].

TABLOU LVIII. Populaţia creştină şi evreiască în oraşele şi tîrgurile Bucovinei în 1880 şi 1890.

[Cernăuţi, 1890: 17.359 evrei din totalul de 54.171; Sadagura 3.708 din 4.816, Cîmpulung 1.165 din 6.402, Rădăuţi 4235 din 12.895, Suceava 3.751 din 10.221…].

Urmează reocuparea cîrciumilor (deţinute de evrei în 1885, în proporţie de 95%). Şi, pornind din 1862, acapararea pămîntului şi apoi a puterii.

TABLOU LIX. Număr comparat al marilor proprietari de teren în Bucovina, în 1870, 1880, 1890 şi 1900 […].

TABLOU LX. Număr comparat al electorilor creştini şi evrei în colegiul marilor proprietari, în Dieta Bucovinei, între 1870 şi 1900

[1870: 126 creşt. versus 9 evrei… 1899: 119 creşt. versus 31 evrei]. […]. *„Resultă din registrele ipotecare că proprietăţile ţăranilor, în multe judeţe, sînt grevate de ipoteci evreieşti pînă la 60-70% din valoarea lor […]. Comerţul în Bucovina este în mâinile evreilor şi mai complet ca în Moldova […]. Enorma majoritate a meşteşugarilor sînt evrei. Întreprinderile industriale sînt majoritar în mîinile lor, ca şi toate casele de bancă. Au acaparat complet şi profesiunile liberale".*

TABLOU LXI. Creşterea comparată a numărului de avocaţi creştini şi evrei în Bucovina, de la 1865 la 1900 […].

TABLOU LXII. Creşterea comparată a numărului medicilor creştini şi evrei în Bucovina, de la 1888 la 1900 [1888: 27creşt. /34 evrei …. 1900 : 42 creşt. / 92 evrei]. *„[…] Din şase ziare ce apar la Cernăuţi, patru, din care unul imprimat cu caractere ebraice, sînt total în mîinile evreilor, celealte două avînd colaboratori evrei* (Pôlek. Op. cit., p. 268.). *Evreii, stăpâni absoluţi ai Bucovinei sub raport economic, îşi văd influenţa politică crescînd zi de zi. Ziua în care vor reprezenta elementul preponderent nu e departe […]. Aceeaşi rapacitate şi lipsă de scrupule".*

TABLOU LXIII. Delicte ale evreilor în Bucovina între 1882 şi 1885.[Ei avînd, ca procent, în 1885, 7,1% din furturi, 49,1% din escrocherii, 100% din falimentele frauduloase, 10,5% contravenţii veterinare].

Şi datele curg mai departe, pentru a conchide: *„Dacă am făcut această lungă digresiune despre evreii din Bucovina, este pentru că ea prezintă* ***spectacolul în miniatură de ce va fi România dacă nu ar fi luat salutarele măsure de care se plîng evreii****".*

Capitolul IX

Rezumatul chestiunii. Sionismul. Evreii din Rusia. Concluzie [Scris magistral, pe măsura întregii demonstrări a caracterului salutar/salvator al măsurilor „antisemite", adică a rezistenţei faţă de cotropire. Doar că nu bănuia că vom pierde războiul: ***„Românii se vor feri să strice măsurile înţelepte adoptate din 1878 pînă în zilele noastre:*** *ele nu sînt doar juste şi legitime, ele formează o condiţie a existenţei lor naţionale.* ***Evreii să se resemneze cu ideea că sînt şi rămîni străini în România, unde au venit nechemaţi şi contra voinţei românilor"****.* Tabloul din ultimul apendice prevestea însă 1907:

APPENDICE - TABLOU LXIV

Terenuri arendate de peste 50 hectare, per judeţ şi naţionalitate în Moldova. [Total arendări: români 542 cu 400.390 ha, străini 124 cu130.830 ha, evrei 399 cu 466.288 ha, asociaţi 18 cu 25.691 ha] […].

Cine a auzit de această cronică a ocupării României? Şi cîţi autori similari or mai fi, pe care eu nu i-am reperat sau de la care nu au rămas urme. Presupun că această literatură va fi stinsă din conştiinţa publică, prin mijloacele specifice ale gestiunii culturilor supuse; pentru că ea reflectă neiertător faptul cotropirii statului român de către evreimea care (aşa cum am văzut în acest segment) s-a îmbogăţit pe spatele populaţiei, înainte de a pleca mai departe, în noi locuri de vînătoare (exploatare) sau în ţara ei de suflet. Ar trebui să conteze această realitate, care ne-a şubrezit destinul, şi nu discuţiile sterile privind spaţiul aristotelic al cauzelor. Că au venit împinşi de cauza lor formal-materială, cu scopul de a profita de înapoierea noastră structurală (comercială, administrativă, socială, culturală) sau ajutaţi de această cauză eficientă… tot cotropire este - dinspre noi.

Nu se poate însă trece peste, ci numai pe lîngă reduta repertoriată în acest capitol. Ceea ce vor face sigur ideologii ce vor să ne rescrie manualele, însărcinaţi să disemineze cultul deschiderii internaţionale în vederea atîrnării şi slujirii străinilor; ei nu se împiedică de scrupule şi-i vor face pe slugoii locali **să reducă istoria ciocnirii dintre evrei şi români la episodul holocaustului** (despre care ar trebui să vorbim cînd şi cum vrem noi şi nu cînd şi cum ne instigă/ poruncesc alţii; fără să uităm suta de ani de asalt, care a provocat reacţia). Actuala operaţie de distrugere a conştiinţei naţionale putînd genera un nou val de „antisemitism", cînd/dacă se va găsi o cale extra-şcolară (anti-sistem) ca urmaşii noştri să afle că, între 1940-1944, românii au provocat pierderi celor care le cotropiseră un veac teritoriul, înainte de a se repezi spre Palestina…

Nu-mi fac iluzii privind combaterea acestui reducţionism impus, ştiind că totul, în războiul de sens, e o chestiune de putere, argumentaţiile fiind fum acoperitor. Nu toţi luptătorii cîştigă. Noi am tot pierdut şi, în final, din cîte se vede, vom rămîne chiar fără ţară - măcar pentru că potopul mondializarii va distruge toate membranele celulare ce ocrotesc fiziologia naţiunilor. Dar ce-ar fi să nu ne lăsăm şi trecutul cotropit, retroactiv? Să înfruntăm distrugerea memoriei colective, aruncarea la coş a culturii clădite de înaintaşii noştri, criminalizarea retroactivă a patriotismului lor.

În căutarea unei expresivităţi sintetice, am recurs la o formulă argumentativă specială, în al 6-lea segment al bulevardului pe care încerc să-l defrişez prin istorie - către Eminescu, ultima treapta a piramidei coborîte spre trecut, prin care încerc să combat rescrierea parşivă a istoriei.

VA URMA

POP MARŢIAN (1864)

PROPRIETATEA ŞI NAŢIONALITATEA şi o ochire în marea chestiune a jidanilor (I)

Extrasu din revista economico-politică pe anul 1864, despre dreptul datu străinilor de a cumpăra moşii în ţără

NOTA EDITORULUI. În momentul desbaterei noului aşezemânt al României, agitându-se, între altele, două chestiuni capitale care cuprind în sine soarta naţiunei române, şi anume: chestiunea jidanilor şi chestiunea admiterei streinilor nenaturalisati la cumpărarea teritoriului românu, - noi credem a face unu serviciu punând în vedere publicului românu şi representanţilor naţiunei române, două importante articule relative la aceste chestiuni, extrase din analele economice ale regretabilului şi învăţatului nostru economistu Marţianu, fostul Director al statisticei.

Scrierile lui Marţianu înfăţoşază prototipul ideilor româneşci, şi nu putem recomanda studiului celor ce se interesează a cunoasce starea şi ranele României, şi a se inspira de ideile mântuitoare statului Românu, nu putem recomanda o sorginte mai fericită, decât analele economice ale acestui român de scumpă aducere-aminte.

O questiune s'a deslegat deodată cu questiunea rurală, qestiune de o însemnătate cu mult mai mare pentru viitoriulu naţionalu, de cum pare că o înţelege generaţiunea actuală.

E vorba despre îndreptăţirea străiniloru de a cumpăra moşii în ţară. Prin decretulu No. 1051 din 19 Augustu 1864, acest dreptu se dă străinilor în condiţiile următoare:

„Străinii de orice ritu creştinescu domiciliati în România vor avea dreptul de a cumpăra proprietăţi imobiliare, sub condiţiunea însă de a se supune în ceea ce se atinge de asemenea proprietăţi la legile pământului, şi numai precât şi românii se vor bucura de asemenea drept în ţările lor.

Nu se prejudecă printr'aceasta întru nimic dispoşiţiunile legale relative la naturalisaţiune. Legea de faţă nu va privi întru nimic colonisările ce sunt poprite. Toate dispoşiţiuniie contrarii acestei legi, sunt şi remân abrogate".

Ca o consolaţiune a proprietarilor cari au perdutu clăcaşi, s-a dat această lege, pe când ea lor le va deveni mai funestă. Adevăratu că mulţi din proprietarii cei mari şi mai ales îngreunaţi de datorii, au cerut această dispoşiţiune a legei, şi au încercat a o dobîndi prin felurite moduri.

Însă această cerere şi încercare este încercarea bolnavului desperat, carele în alegerea mijloacelor de însănătoşire nu mai poate delibera cu sânge rece raţionând, ci în spaimă de aproprierea morţii sale economice, speră şi de la un hasard în sine periculos.

Noi ne-am dat părerea în acesta în toţi anii de când publicăm anale, şi mai ales sub titlul: **Proprietatea de pământ şi naţionalitatea**.

Questiunea tăia prea adânc in interessele romănităţei pentru ca se o putem trece cu vederea fără a o combate.

Dacă în acest secol al materialismului, mai deşteptăm simpatia vreunei naţiuni civilisate, causa este originea naţiunei noastre, care tot-d'auna ne va conserva simpatia şi antipatiile unora din naţiuni. Politica naţionalităţilor a fostă până acum mai tare esprimată în viaţa lor economică. Fiecare naţiune se închidea pe cât putea prin vămi şi prohibiţiuni, de naţiunile străine. Această isolare nu se mai poate conserva înaintea repezimei mijlocelor de comunicaţiune din ziua de astăzi. Aburele şi electrul înlătură barierele staturilor. Tractatele de comerciu lărgescu din ce în ce mai mult solidaritatea economică între naţiuni; prin urmare naţionalitatea esclusivistă în economie, tinde a dispărea din zi în zi Se înţelege că suntemu încă foarte departe de la cosmopolitismul economic; dar noi constatăm aci începutul unei direcţii învederate [...].

Încă odată să notăm la acest loc: că numai constelaţiile politice întemeiate pe originea raselor ne conservă ne-atinşi de numeroşii inimici a acestui tărâm invidiat, dar alt-fel... Pentru specia omenescă este indiferent dacă pe pământulu cutare vieţuescă vechii săi locuitori, sau pe aceştia 'i-au târpitu alţii carii erau strîmtoraţi de foame; căci dacă aceia nu erau să fie târpiţi, trebuia să piară şi să se împuţineze cestialalţi.

Revenim de la această materie la questiunea principală care ne ocupă, la dreptul dat streinilor de a cumpăra moşii în ţară.

Să fie oare că numai legislatorii noştri nu ţin sema nici de păţianiile nostre şi a le altora, nici de strigătul public?

Vor zice poate apărătorii legei de împroprietărire a străinilor, că legea pe care o combatem, opresce colonisarea. Se înşeală cel ce crede în seriositatea acestei opreli. Cu dreptul de proprietari pot intra ori câţi streini vor voi. Spre esemplu: societatea X cumpără în ţară o moşie de o îndindere mare; o împarte în 150 de părţi pe carii le vinde la oameni din străinătate. Toţi aceşti cumpărători vin de preste frontiere; nu-i cunoascem cine sunt, dar au drept pe temeiul legei de a se aşeda pe proprietăţile lor cumpărate. Iată formată o comună de 150 de streini! Numesce'i d-ta colonişti ori proprietari, ori cum vei voi; ei sunt mai mult decât coloniştii Bulgari din Basarabia, căci ei sunt deplin proprietari, pe când aceştia se află aşezaţi pe proprietăţile statului tot-deauna revocabile. Streinii ce pot veni pe temeiul legei ce combatem, sunt cu mult în mai bune condiţiuni puşi de aceasta lege de cât coloniştii lui A. I. Filipescu şi compania de mai an-ţerţ. Acei colonişti se îmbiau cel puţin a se lepăda de protecţiunea streină îndată ce vor intra în ţara, iar proprietarilor legei nouă nu li se cere nici atâta [...].

Pentru ca să dărîmăm un bulevard atât de vechiu şi încercat apărător al naţionalităţei noastre, cum a fost oprirea streinilor de a avea moşii în ţara română, trebuea: 1. să avem un interes foarte mare pe care alt-cum nu'l puteam satisface; 2. se fie acest interesu tuturor învederat, nu numai de unii închipuit; şi al 3. în acelaşi timp - dacă numai 'nainte - să se iee şi dispoşiţiile sau precauţiunile trebuincioase pentru a apăra presentul şi viitorul naţionalităţei de consecuenţele dăunoase ce pot nasce din ruperea acestui zăgazu economico-politic.

Nici una din aceste condicii nu au presidat la confecţionarea acestei legi.

Valoarea proprietăţilor immobile nu se ridică prin o trăsătură de condeiu, precum vom avea ocasiunea de a ne convinge. Alţi coefficienţi sunt de lipsă pentru aceasta. Dar să presupunem că cutare proprietariu va putea vinde moşia sa la un străin cu 5% mai scump decât pân'acum. Au doar' acest mai mult are să intre în ameliorăţii de fond, ori în alte întreprinderi inpulsante de producţia naţională? Nici de cum! Acei bani au să fie cheltuiţi în străinătate după vechiul obicei a celor ce vând astăzi moşii, căci în asemenea timp numai risipitorii şi consumenţii neproductivi fac aceasta. Apoi neavând trebuinţă de a se împământeni, noii proprietari ce vor cumpăra moşii române mai mari, ori le vor cumpăra pentru a le revinde în părticele iarăşi la streini, precum ziserăm mai 'nainte, ori pentru ca se le păstreze pentru sine. În cazul întâi ei vor fi ca colonisatori, în casul al doilea ca proprietari absentaţi, funeşti viitorului României. Şi nu este îndoială că mai toţi cari vor cumpăra proprietăţi mari, nu vor locui în ţară la noi, ci vor trage veniturile moşiilor şi le vor consuma în ţările pe unde vor petrece sau unde vor fi domiciliaţi ori originari. Irlanda pentru aceia este aşa de săracă, pentru că o parte însemnată de proprietari fiind de naţionalitate Englesă şi trăind în Englitera, venitul acestor proprietăţi ese din Irlanda.

Chimia ne arată că ori care pământ seacă dacă nu-i se reîntorc elementele pe cari cultura i le-a rădicat Economia rurală din parte-i afirmă adevărul ca ori ce moşie sau pământ productiv se sfîrşeşte dacă productul (venitul) lui în depărtare de el se cheltuesce. În loc să reintre în parte a venitului ca amelioraţii spre a reda sfîrşita putere a pământului, se consumă departe de ţară. Şi fiind-că aceasta se urma în mare măsură şi păn'acum, prin desul şi nefolositoriul absentism al proprietarilor noştri; iată una din fundamentalele cause pentru cari moşiile nostre nu au preţiu!

Dar cei ce vor se vândă moşiile la streni, nu se gândesc la următorii lor? Cu cât se va urca preţul moşiilor prin întrevenirea streinilor, cu atât pentru fiii şi nepoţii lor se îngreunează putinţa de a mai redeveni proprietari. Şi oare acest blastemu lăsat urmaşilor nu este mai greu decât e câştigul momentan din banii streinilor?

Înţelegemu trebuinţa de a atrage capitalurile, însă nu înţelegem că acestă trebuinţă este necondiţionată. Să facem o deosebire între trebuinţele ţărei şi ale naţiunei! Ţara ca pământu şi obiectu de esplotaţiune, are o trebuinţă necondiţionată de capital pentru a produce. Acestei trebuinţi, nu asemenea legi, ci institute de credit satisfacu. Dar naţiunea care se află în propietatea pământului ţărei şi'lu lucrează bine sau rău, produce însă destul pentru trebuinţele sale, ba şi ceva prisos, văzând că pământul ar putea produce de 5 ori atâta cu intrevenirea unui capital străin, însă cu condiţia ca streinul să esproprieze pe fii ei din moşii şi să le caute apoi aceşti străini după regulile sciinţei; - cred că sub asemenea condiţii, naţiunea, cu indignaţiune ar declina „puternicul ajutor al capitalelor străine şi ar preferi mai bine a fi de 5 ori mai săracă dar proprietară a pământului, decât espropriatâ în ţara sa, a privi cum moşiile ce au fost odiniorâ ale fiilor ei, mai târziu vor produce, nuoilor propietari, de 5 ori mai mult. Ce folos, acest mai mult nu ar fi al ei! Ţara română nu ar fi a Românilor; şi dacă poate i-ar mai păstra numirea, acesta ar fi numai o numire tolerată de nuoii proprietari până la o occasiune orecare.

Nu înţelegem pentru ce în lege s'a mai stipulat condiţia ca aceleaşi drepturi să avem şi noi românii în staturile supuşilor străini cari se vor împroprietări la noi.

În acelaşi timp, pe când ne plângem că nu putem conserva nici moştenita proprietate, şi că deşi pământul la noi este mai ieeftin decât în alte ţări, totuşi trebue să'lu vindem din causa nemerniciei noastre economice; în acelaşi moment iarăşi a cere să avem drept a posseda în ţări străine, pare a zice că: sau ni s'a urît de pământul nascerei şi voim a emigra, sau că amu vrea se devenim proprietari a unui pământ cu mult mai scump şi de o esploatare cu mult mai studioasă, - noi, ceia ce nu scim a ne menţinea nici în condiţia cea mai înlesnicioasă în care se poate afla proprietate în lume, nici în cel mai roditoriu pământ!

Un drept, ca oricare bun sau avere, este căutat numai când pote fi practicabil şi ne poate fi de folos. A cere însă un drept pe care nu'lu vom practica din cause forte lesne de înţeles, şi a da pentru acest drept nepracticabil, un drept ce'lu posedăm şi de la care, spre garanţia noastră, înţelepţii străbuni au esclus prin lege formală ca prin un testament pe toţi aceia carii nu vor a fi români: - este un schimb mai neegal decât a lui Esau, care şi-a vândut dreptul (cel mare atunci) de întâia nascere, pentru o farfurie de linte ce o şi consumă îndată.

Dreptul de a putea deveni proprietari de pământ în Anglia sau în Germania pe calea achisiţiunei economice este pentru noi, românii de astăzi, tot atât de practic ca şi dreptul de a occupa teritoriu în lună.

Dacă va fi să avem urmaşi mai industrioşi - de care puţine semne pân'acum, - aceştia 'şi vor sci face schimbul de drepturi, dacă trebuinţa vor semţi-o. Să lăsăm dar acelui timp sarcina sa; ajungă-ne a înţelege şi a sci purta sarcina ce ni-o pune presentul.

Încă odată să fie zis: că nu ştirbind legile ce ne-au îngrădit nemernicia economică, şi care ni lăsa timp a ne reculege şi a ne întări pentru a putea lupta cu streinul, ci menţinînd această îngrădire, a ne sili prin toate puterile de a da crescerii şi deprindererii românilor un impuls energic şi o direcţie statornică spre economie, vom binemerita binecuvântările posterităţii aplaudate celor ce înţelegu lipsele românului faţă cu cerinţile acestui secolu materialist, şi care vor cu sinceritate un viitoriu naţional. Iată un cîmp înţelenit ce'şi aşteptă omul, iată o themă destul de vastă pentru geniul celui mai ambiţios de a deveni regeneratoriul poporului nostru! *(VA URMA)*

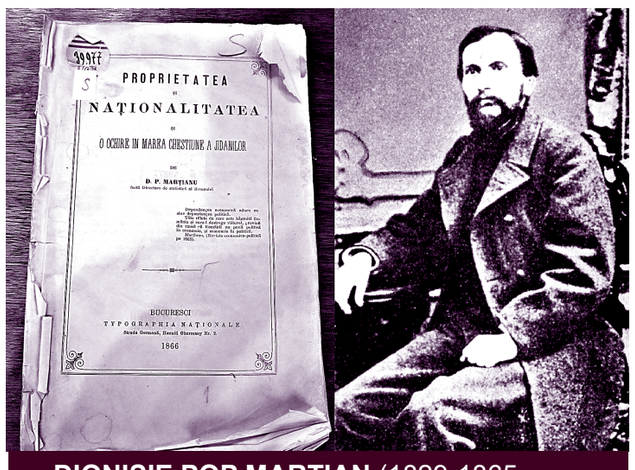

DIONISIE POP MARŢIAN (1829-1865, statistician și economist român, inițiator al școlii economice protecționiste. A fost primul director al Oficiului Central al Statisticii din România. A organizat primul recensământ modern din România în1860

Pop Marţian, ***„PROPRIETATEA ŞI NAŢIONALITATEA şi o ochire în marea chestiune a jidanilor"****, Bucuresci, Typographia Naţională 1866*